

Qeveria e Republikës së Sërbisë

Këshilli për Integrimin e të Kthyerve
në Bazë të Marrëveshjes për Ripranim
Komesarijati për Refugjatët

INFORMATOR PËR TË KTHYERIT NË BAZË TË MARRËVESHJES PËR RIPRANIM

2010

Qeveria e Republikës së Sërbisë

Këshilli për ntegrimin e të kthyerve në bazë të marrëveshjes për ripranim
Komisarijati për refugjatët

INFORMATOR

PËR TË KTHYERIT NË BAZË TË MARRËVESHJES PËR RIPRANIM

2010

I falënderohemi Agjencionit Zvicëran për zhvillim dhe bashkëpunim, i cili ndihmoi në shtypjen e këtij libri doracak në kuadër të Projektit, "Zbatimi i realizimit të Strategjive për ri-integrimin e të kthyerve në bazë të Kontratës për ripranim", dhe në veçanti Qeveria e Zvicrës dhe të Lihtenshtajnit, të cilat kanë dhënë mjete të nevojshme financiale.

Qëndrimet e këtij publikacioni paraqesin pikpamjet e autorit dhe nuk duhet njëkohësisht ti shprehin qëndrimet e SDC-së dhe Qeverisë Zvicërane dhe Qeverisë të Lihtenshtajnit.

LEXOJENI ME KUJDES DHE RUAJENI

Këto udhëzime do të ju ndihmojnë çë të gjendeni në një mënyrë sa më të mirë dhe sa më të shpejtë në shtetin tuaj.

Ju jeni shtetas i Republikës së Serbisë dhe gjendeni në procesin e ripranimit. Ripranimi është kthimi i personave të cilave iu mbaroi të vlejë themeli për qëndrim në shtetin në të cilin keni jetuar deri tash. Kjo don të thotë se ju nuk mund të qëndroni në vendin në të cilin keni qëndruar deri tash, dhe se Sërbija, në marrëveshje me atë vend, u obligua që Ju dhe anëtarët e familjes Tuaj do të ju pranoj në territorin e vet.

Egzistojnë organizata shërbyese të cilat do të ju ofrojnë informata themelore mbi të drejtat dhe mundësitë për ju dhe familjen tuaj:

Komisarijati për refugjatët i Republikës së Serbisë

Numrat e telefonit të zyrës për ripranimin në Komisariatin për Refugjatët:
+381 11 285-78-90 centrala, local 7589; fax: 11 260-48-29, 11 269-70-45 **08:30-16:30**
e-posta: readmisija@kirs.gov.rs; www.kirs.gov.rs

Zyra për ripranim në aeroportin "Nikola Tesla"

+381 11 209-7879 **09:30-21:30**

ZYRA PËR RIPRANIM NË AEOROPORTIN "NIKOLA TESLA" BEOGRAD

Në zyrë për ripranim punëtorët e komisarariatit për Refugjatët janë të angazhuar në aktivite:

- Njoftimi dhe informimi i të kthyerve,
 - Dhënia e këshillave,
 - pranimin primarë dhe urgjent,
 - Transportin e kthyerve deri në qendrat e pranimit itervent të komisarariatit për Refugjatët,
 - Informimin e kthyerve në procesin e ripranimit, të drejtat dhe obligimet e tyre,
 - ti informojnë të kthyerit në veprimet e para të cilat do ti ndërmarrin çë ti marin dokumentet.
- Në zyre keni mundësi ta kontaktoni familjen dhe miqt çë ju presin.

PRANIMI INTERVENT I TË KTHYERVE SIMBAS MARRËVASHJES PËR RIPRANIM

Qendrat për pranimin intervent e të kthyerve gjinden në: Beograd, Bela Palankë, Zaječar dhe Shabac. Në Qendrën për pranim intervent të kthyerit vendosen simbas Udhëzimit të cilin e jep Komisarati për refugjatët.

Në qendër vendosen familjet të cilat deklarojnë çë nuk kanë mundësi për strehim të përkohshëm, çë nuk kanë kushëri as miq.

Në qendrat për pranimin intervent familjar të kthyerit i kanë të siguruar kushtet elementare për jetë.

Periudha e kujdesit urgjent është e paraparë për një periudhë e cila zgjatë më së shumti 14 ditë, simbas Strategjis për riintegrimin e të kthyerve.

Personat të cilët nuk dëshirojnë të pranojnë kësi lloj strehimi janë të detyruar ta nënshkruajnë

Deklaratën çë nuk kanë nevojë për ndihmë urgjente.

Në qendrat për pranim intervent të Komisarariatit për refugjatët do të keni mundësi për:

- strehim dhe ushqim,
 - informata në lidhje me të drejtat, detyrimet dhe mundësitë,
 - ndihmë për të filluar procesin e marrjes së dokumenteve,
 - të informojnë dhe kërkojnë nga ana e qendrave për punë sociale në lidhje me nevojën për të dalur në teren, për të kryer përgjegjësitë e fushës së vet,
 - informim dhe ndërmjetësim në shërbimet kompetente për nevoja të reagonit urgjent kur bëhet fjalë për grupe veçanërisht të rrezikuara, për të kryer përgjegjësitë sektoriale,
 - vendosja e lidhjeve me komunitetet lokale përmes Komisionerit për refugjatët,
- Pas kalimit të 14 ditëve të kujdesit urgjent, ju dhe familja e juaj e keni të siguruar transportin në mjedisin pranues.

Pas periudhës së parashikuar për kujdesin urgjent Ju jeni të detyruar të shkoni në vendin në të cilin e keni të regjistruar vendbanimin para se të keni shkuar jashtë vendit, vendin e mëparshëm të banimit ose në një tjetër vend ku keni ndërmend të jeni përkohësisht ose përgjithmonë të zgjidhur, përkatësisht në një vend ku keni të bërë.

HAPAT E PARA

Ju keni një dokument udhëtimi. Dokumenti i Juaj i udhëtimit u lëshua me një periudhë të vlefshmërisë prej 3 muajve nga data e lëshimit. Dokumenti i udhëtimit është dokumenti që shërben vetëm në procesin e kthimit dhe është i vlefshëm vetëm për një hyrje në territorin e R. të Sërbisë.

Në mungesë të dokumentave tjera, deri në skadimin e periudhës së vlefshmërisë së dokumentit të udhëtimit, mund të përdorni atë për:

- identifikim personal,
- marrjen e ndihmës urgjente mjekësore,
- adresimin e Qendrës për Punë Sociale,
- adresimin e Mirëbesimit për Refugjatë \ Këshilli i migrimit
- fillimin e procesit të regjistrimit të fëmijëve në shkollë fillore ose në shkollë të mesme.

Humbjen e dokumenteve të udhëtimit lajmëroheni në stacionin lokal policor më të afërt i cili do të lëshojë një certifikatë për humbjen e dokumenteve të udhëtimit që do të shërbejë për zëvendësimin e dokumentit të udhëtimit.

Për qind se dokumenti i udhëtimit është një dokument i përkohshëm. duhet sa më shpejt të filloni procesin e marrjes së leter njoftimit. Ajo është një kusht themelor për arritjen e të drejtave tuaja.

SHKONI NË VENDIN E BANIMIT

Vendbanimi është rrethinë e njohur për ju, një vend ku ju presin të afërmit tuaj, miqtë dhe fqinjët. Qëllimi është që të ktheheni sa më shpejt në vendbanimin tuaj dhe të lajmëroheni tek autoritetet kompetente që të i realizoni të drejtat për dokumentet personale, kujdes shëndetësor dhe mbrojtje sociale, si dhe të drejtat për arsim dhe punë.

Vendi i banimit është vendi ku keni qenë të regjistruar para se të shkoni jashtë vendit dhe keni në plan që pas arritjes në Republikën e Serbisë përherë të vendoseni.

Vendi i banimit është një vend ku keni ndërmend, kur të vini në Republikën e Serbisë përkohësisht të qëndroheni jashtë vendbanimit tuaj.

Në qoftë se nuk keni kushte financiare ose një mundësi tjetër për të shkuar në vendin e banimit,

Qendra e Qytetit për punë sociale ofron një biletë falas në një drejtim. Në Beograd, Qendra qytetare është e vendosur në rrugën Ruska nr.4.

Vërtetimi për biletën falas mund të mirret deri në 14:30.

KONTAKTONI KOMISIONERIN PËR REFUGJATËT /KËSHILLIT PËR MIGRIM

Komisionerët për Refugjatët dhe Këshillit për migrim (në komunat të cilat e kanë krijuar Këshillin) janë lidhja kryesore ndërmjet jush dhe Komisarariatit për Refugjatë, i cili me institucionet dhe shërbimet tjera do të punoj në realizimin e të drejtave tuaja.

Pas mbërritjes në vendin e banimit / vendbanimin e ardhshëm është e nevojshme që për ndihmë ta kontaktoni Komisariatin për refugjatët / Këshilla për Migracionin zyrtar e të cilëve janë të vendosura në ndërtesën komunale.

Ata do të ju ofrojnë ndihmën e parë kur të hyni në mjedisin lokal.

Është e nevojshme që me këto shërbime të jeni në kontakt të vazhdueshëm që të jeni me kohë të informuar për programe të përkrahjes dhe ndihmë për të kthyerit në bazë të marrëveshjeve të ripranimit.

Mirëbesimi për refugjatët / **Këshillat për Migracionin** do të ju ofrojnë:

- informacione rreth shërbimeve dhe organizatave të cilat mund të ju ofrojnë ndihmë,
- këshilla dhe apelime në shërbimet kompetente vendore për zgjidhjen e problemeve tuaja dhe realizimin e të drejtave elementare,
- ndihmë për të shkruar kërkesa, lutje, letra dhe përcjelljen e tyre në institucionet relevante dhe shërbimet tjera.

LETËRNJOFTIMI

Letërnjoftimi ipet me kërkesën personale në administratë më të afërt policore. Për fëmijë, ose për personat të cilat nuk kanë aftësi për punë, kërkesën për nxerjen e letërnjoftimit e dorëzon prindi ose përfaqësuesi tjetër ligjor.

Dokumentet e nevojshme për nxerjen e letërnjoftimit biometrik:

- 1.letërnjoftimi ose dokumente tjera të vlefshme-për inspektim,
- 2.certifikata e lindjes-për inspektim(në rast të ndërrimit të mbiemrit gjatë martesës dhe certifikata e martesës-për inspektim). Mirret në administratën komunale, apo në qeverinë e qytetit, apo qeveria e qytetit të Beogradit. Në qoftë se është bërë regjistrimi në librat amzë në rajonin e KA të Kosovës dhe Metohisë, mund të merrni informata në administratën e qytetit e cila i zbaton detyrat e mbajtjes së regjistrimit të librave amzë për rajonin e KA të Kosovës dhe Metohisë.

3. çertifikata e shtetësisë së Republikës së Serbisë-për inspektim. Mirret në shërbimin civil në komunë. Nëse nuk e dini se ku jeni te regjistruar në shtetësinë, kontaktoni ne administratën më të afërt policore.
4. çertifikatën e vendbanimit-mirret në administratën policore.
5. Fotografi madhësie 5x5 cm-(jo më e vjetër se gjashtë muaj, ne prapavije me ngjyre të perhimte-përballen en,
6. Dëshmi e pagesës së kompensimit për formën e letërnjoftimit
7. Dëshmi e taksës së paguar për shpenzimet e zhvillimit teknik të letërnjoftimit

KONTAKTONI QENDRËN PËR PUNË SOCIALE

Si mundet qendra për punë sociale të ju ndihmojë?

-këshillim dhe ndërmjetësim

-biletë falas deri në vendbanim në një drejtim-në qendrat urbane për punë sociale

- kuzhina popullore e siguron një vakt të përditshëm për popullsinë e rrezikuar-atje ku ka

- ndihmë financiare vetëm për një kohë-vetëm në qendrën për punë sociale në komunën ku e keni vendbanimin

-strehimit të përkohshëm-Qendra për punë sociale miratoi një vendim për akomodimin e personave në strehim që mund të zgjasë deri në skadimin e vlefshmërisë së dokumenteve të udhëtimit.

REALIZOJENI KUJDESIN SHËNDETËSOR

Nëse është e nevojshme, mund të shkoni në stacionin më të afërt të urgjencës. Ministria e Shëndetësisë ka nxjerrë një deklaratë për njohjen e dokumenteve të udhëtimit që të jen të vlefshme për realizimin e ndihmës urgjente mjekësore pa kompensim monetar në periudhën prej 90 ditëve nga data e lëshimit.

Për kujdesin shëndetësor të rregullt është e nevojshme të keni librezë të identifikimit mjekësorë.

Ju duhet brenda 30 ditëve, dhe më së shumti deri në 60 ditë të rregulloni statusin e të siguruarit në pajtim me nenin 17 ose 22 të Ligjit për sigurim shëndetësor.

Në bazë të sigurimit tuaj shëndetësor edhe anëtarët e familjes tuaj kan të drejtë për kujdes shëndetësor.

REGJISTRONI FËMIJËT NË SHKOLLË

Prindi/ kujdestari i fëmijës është i obliguar ta regjistroj fëmijën në shkollë.

Shkolla fillore është e detyruar që ta regjistroj fëmijën në shkollë simbas kërkesës së parashtruar nga ana e prindit / kujdestarit.

Programi përgatitor para-shkollor

Programi përgatitor para-shkollor është i detyrueshëm për të gjithë fëmijët moshës prej 5 deri në 7 vjetë dhe është parakusht për regjistrimin e fëmijëve në klasën e parë të shkollës fillore në Republikën e Sërbisë. Programi është i lire, zgjat 4 orë në ditë, të paktën 9 muaj. Prindi apo kujdestari është i detyruar të regjistrojë fëmijën në grupin përgatitor të arsimit në çerdhen e fëmijëve ose në shkollën fillore në të cilën zbatohet ky program. Për regjistrimit jan të nevojshme:

1.çertifikata e kontrollit mjekësor të fëmijës / vërtetimi

2.çertifikata e lindjes

3.çertifikata e regjistrimit të vendbanimit/banimit për fëmijën.

Procesi i regjistrimit të fëmijëve në shkolla fillore

Prindi/kujdestari gjatë regjistrimit duhet të paraqesë dokumentet e nevojshme, ndër të tjera edhe:

1.çertifikatën e lindjes

2. vërtetimin e vendbanimit

3. vërtetimi për kontrollën e shëndetit të fëmijës-mirret në ambulance,

4. vërtetimin se fëmija e ka ndjekur programin përgatitorë parashkollor.

Në qoftë se prindi/kujdestari nuk i ka dokumentet e nevojshme, fëmijët regjistrohen me kusht në shkollë deri në nonstrifikim(miratim) të dokumenteve shkollore të shteteve tjera.

Në qoftë se nuk keni mundësi financiare, kontaktoni për këshill shkollën apo qendrën për punë sociale.

Fëmijët me nevoja të veçanta e kanë të drejtën e arsimit në shkolla të specializuara

Procesi i regjistrimit të fëmijëve në shkollat e mesme

Nëse fëmija përfundoi klasën e 7 dhe 8 të shkollës fillore jashtë vendit, në Republikën e Sërbisë nuk duhet të jep provimin kualifikues për të u pranuar në shkollën e mesme(përveç për regjistrimin në shkollën e mesme filologjike dhe matematike, dhe shkollën e artit). Një person i cili e ka përfunduar shkollën fillore jashtë vendit mund të regjistrohet në shkollë të mesme në qoftë se i nostrifikohet dëftesa shkollore për përfundimin e shkollës fillore.

Nostrifikimi (miratimi i dokumenteve shkollore të shteteve të jashtme)

Prindërit e fëmijëve të të kthyerve janë të obliguar që të, për regjistrimin e fëmijëve në klasën e duhur, apo nostrifikimin e dokumenteve publike, duhet ti furnizojnë dokumentet shkollore të shteteve të jashtme. Furnizimi i diplomave shkollore kryhet nëpërmjet Ministrisë së Punëve të Jashtme, Drejtoria e çështjeve konsullore, Kneza Millosha 24-26, Beograd.

Me kërkesën për miratimin e dokumenteve të shkollave të jashtme, ju duhen dokumentet vijuese:

1. një kërkesë të plotësuar për nostrifikim,
2. certifikata origjinale për të gjitha klasat individuale të përfunduara jashtë vendit,
3. dy kopje të përkthimit të certifikatës për klasën e fundit jashtë vendit, përkthyer nga një përkthyes i certifikuar gjykatë.
4. librezë e nxënësve ose vërtetimi i frekuentimit të klasave të tjera në gjuhën serbe, në vendet ku të njëjtën e kanë organizuar.
5. dëshmi për pagesën e taksave administrative të cilat pagohen në buxhetin e Republikës së Serbisë. Për nostrifikim është përgjegjës Ministria e arsimit, në shalterin pranues (numër 1)- administratës për Shërbimet e përbashkëta të autoriteteve republikane, Nemanjina 22 në Beograd. Për aplikantët e kërkesave që banojnë në territorin KA të Vojvodinës, Departamenti Provincialë i Arsimit dhe Shkencës, 21000 Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 16.

Nëse nuk keni mundësi financiale për taksë për nostrifikimin e diplomës ju duhet:

-çertifikatë e lëshuar nga Shërbimi i Punësimit ku jeni të regjistruar si një person i papunë ose,

-vërtetim që merrni ndihmë sociale (të cilin e jep Qendra për Punë Sociale)

-vërtetim se nuk keni pronë (të lëshuara nga administrata republikane të të ardhurave publike në komunat)

Këto certifikata sigurojnë mundësi për aplikantët e kërkesës që të jenë të liruar nga pagesa e taksës për vlefshmërinë e diplomës.

PARAÇITUNI NË TREGUN E PUNËS

Me paraçitjen në tregun e punës fitoni të drejtat për:

-informacione mbi mundësitë dhe kushtet e punësimit

-ndërmjetësim në punësim në vend dhe jashtë vendit

-orientimin profesional dhe këshillimin mbi planifikimin e karrierës.

Detyra e punësimit bëhet nga ana e Shërbimit Kombëtar të Punësimit(degë për punësim në komunën e banimit dhe të agjencive të punësimit)

Për arritjen e sigurimit shëndetësor kontaktoni Zyrën e sigurimeve shëndetësore(degë në komunën e vendbanimit).

Me librezën e punës të çertifikuar,letërnjoftimin dhe diplomën,(ose pa diplomë në qoftë se janë persona të pakualifikuara) i kthyeri aplikon në zyrën e degës kompetente për punësim në vendin e banimit.

Të papunsuarit që kanë të drejtë në siguri materiale, në pajtim me ligjin kanë të drejtë për kompensimin e shpenzimeve për dërgimin e kërkesave për punësim si dhe shpenzimet e transportit për diskutimet për punësim me punëdhënësin.

Aplikimi për librezën e punës dorëzohet në komunën e vendbanimit(në departamentin e administratës të përgjithshme). Me kërkesë ju duhen edhe:

1. formular dhe libri i punës i shprazët,(blehet në komunë ose në librari)
2. letërnjoftimi
3. diploma e nivelit të kryer shkollor(vendas ose të nostrifikuar).

Me librin e punës të vërtetuar, letërnjoftimin dhe diplomën, personi lajmërohet në degën përkatëse të Agjencisë Kombëtare të Punësimit.

ADRESAT DHE NUMRAT TELEFONIK TË RËNDËSISHM

KOMISARIJATI PËR REFUGJATËT

Narodnih Heroja 4, N.Beograd

Tel: +381 11 285-78-90 (centrala), lokali 7589;

Numrat telefonik të Zyrës për ripranim në Komisaratin për refugjatët

+381 11 285-78 -90 (centrala), lokali 7589,

11 260-48-29, 11 269-70-45

e-posta: readmisija@kirs.gov.rs; www.kirs.gov.rs

ZYRA PËR RIPRANIM në aeroportin "Nikola Tesla", Beograd

Tel: +381 11 209-78-79 09:30-21:30

INFORMATAT 988

SHËRBIMI I AMBULANCËS URGJENTE 94

SHËRBIMI KUJDESTAR I POLICISË KUFITARE 011/311-88-90

MINISTRIA E ARSIMIT 011/361-50-43
Nemanjina 22-26, Beograd

SEKRETARIATI KRAHINOR PËR ARSIM DHE KULTURË 021/48-74-566
Bulevar Mihajla Pupina 16, Novi Sad

MINISTRIA E PUNËVE TË BRENDSHME 011/306-2000
Bulevar Mihajla Pupina 2, Beograd

MINISTRIA E PUNËVE TË JASHTME 011/306-8000
Kneza Milosha 24-26, Beograd

MINISTRIA PËR TË DREJTAT E NJERËZVE DHE TË PAKICAVE 011/301-4865
Bulevar Mihajla Pupina2,

LISTA e organeve administrative qytetare/komunale të cilat në pajtim me nenin 1. të Ligjit mbi ndryshimin e Ligjit për librat amzë ofron mbajtjen e librave amzë nga reoni i KA të Kosovës dhe Metohisë:

KRUŠEVAC 037/429-007
ul. Čupičeva br. 13a

1. Prizren
2. Orahovac
3. Suva Reka
4. Gora

LESKOVAC 016/255-351
ul. Pana Đukića br. 9–11

1. Uroševac
2. Kačanik
3. Štimlje
4. Štrpce

KRALJEVO 036/306-010
Trg Jovana Sarića br. 1

1. Kosovska Mitrovica
2. Srbica
3. Zubin Potok
4. Vučitrn
5. Zvečan
6. Leposavić

NIŠ 018/200-404, 200-405, 200-241
ul. Nikole Pašića br. 24

1. Priština
2. Podujevo
3. Glogovac
4. Obilić
5. Lipljan
6. Kosovo Polje

VRANJE 017/410-838
ul. Peti kongres br. 1

1. Gnjilane 017/405-591
2. Vitina 017/405-592
3. Kosovska Kamenica 017/405-590
4. Novo Brdo 017/410-838

KRAGUJEVAC 034/370-071
ul. Svetozara Markovića br. 76a

1. Peć
2. Istok

3. Klina

JAGODINA 035/224-636, lok. 261
ul. Kralja Petra br. 6,

1. Đakovica
2. Dečane

SHËRBIMET E ORGANIZATAVE JOQEVERITARE

Ndihmë Ligjore, forma psiko-sociale dhe ndihma të tjera për të kthyerit i ofrojnë:

Grup 484, Beograd

Pukovnika Bacića 3
11000 Beograd, Srbija
Tel: + 381 11 2660-972, 2660-973; faks: 11 2664-866, 2664-856
E-mail: office@grupa484.org.rs
www.grupa484.org.rs

OJQ-ve Praxis, Beograd

Alekse Nenadovića 7/III, Beograd,
Tel: + 381 11 3444-486, 3444-496
e-mail: bgoffice@praxis.org.rs
www.praxis.org.rs

Organizata Humanitare Ekumenike (EHO) Novi Sad

Ćirila i Metodija 21, Novi Sad
Tel: + 381 21 469-616, 469-911
e-mail: tanjas@ehons.org
www.ehons.org

Forum Demokratike Serbe (SDF), Beograd

Kraljice Marije 47/2, Beograd
Tel: + 381 11 3820-250, 3820-251
e-mail: beograd@sdf.org.rs
www.sdf.org.rs

Komiteti i Sanxhakut për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive, Novi Pazar

Prvi maj 85a
36300 Novi Pazar, Srbija
Tel/faks: +381 20318-64, 323-011
E-mail: san-odbor@eunet.rs
www.san-odbor.org

OJQ-ve Argument, Prijepolje

Tel/faks: + 381 33 711-993, + 381 64 166-8648
www.bitovik.org.rs

Shoqata e të kthyerve »Integrimit«

Višegradska 24
36300 Novi Pazar, Srbija
Tel: +381 2319-534
www.reintegracija.org

Qështja e këtij buletini u mundësua në kuadër të projektit, „ Zbatimi i realizimit të Strategjive për ri-integrimin e të kthyerve në bazë të Kontratës për ripranim” të cilin e mbështet financiarisht Qeveria e Zvicrës nëpërmjet agjencisë Zvicerane për zhvillim dhe bashkëpunim(SDC) dhe Qeveria të Lihtenshtajnit.